

Uzasadnienie do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu

z dnia 2 czerwca 2016 r.

zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000

Ostoja nad Bobrem PLH020054

Zgodnie z art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651 ze zm.) regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia w drodze aktu prawa miejscowego, w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000.

Zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja nad Bobrem PLH020054 zostało ustanowione przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu w dniu 23 września 2014 r. i ukazało się w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego w dniu 24 września 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Doln. z 2014 r. poz. 3942). Powodem zmiany ww. zarządzenia są uchybienia wskazane w trybie kontroli aktów prawa miejscowego przez Ministra Środowiska, uzasadniające zmianę we własnym zakresie przesłane pismem znak: DP-074-161/1049/14/PM1 z dnia 27 lutego 2015 r., uwagi Ministra Środowiska przedstawione w odniesieniu do innych zarządzeń w sprawie ustanowienia planów zadań ochronnych oraz zmiany wynikające z ponownej analizy zapisów ww. zarządzenia.

Uwagi Ministra Środowiska dotyczyły:

1. Zagrożeń

Wskazano, iż w załączniku nr 3 Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony (obecnie załącznik nr 1) - opis zagrożenia potencjalnego dla siedliska 3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników w brzmieniu: „*Ewentualne prace utrzymaniowe wód takie jak remonty, umacnianie brzegów i dna oraz prace wykonywane w korycie rzeki mogą wpłynąć negatywnie na stan siedliska*” został błędnie przyporządkowany do kodu zagrożenia *J02.03 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych*. Po konsultacjach z RZGW we Wrocławiu wykreślono kod zagrożenia *J02.03*, natomiast opis przyporządkowano do kodu *J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie*.

2. Celów działań ochronnych

Wskazano, iż w załączniku nr 4 Cele działań ochronnych (obecnie załącznik nr 2) - dla siedlisk 6210 Murawy kserotermiczne, *6230 Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe, 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie, 9110 Kwaśne buczyny, 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny, *9180 Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach, 9190 Kwaśne dąbrowy, *91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe i olsy źródłiskowe oraz dla gatunków: 6177 Modraszek telejus, 6179 Modraszek nausitous, 1166 Traszka grzebieniasta, wymienione cele są nieprecyzyjne i niemierzalne. Cele powinny określać docelowy stan ochrony przedmiotu ochrony lub wskazywać stan początkowy, który ma ulec poprawie.

W związku z powyższym ponownie przeanalizowano, przerehabilitowano i doprecyzowano cele działań ochronnych dla wszystkich siedlisk i gatunków.

3. Działania ochronnych

Wskazano, iż w załączniku nr 5 Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania (obecnie załącznik nr 3) – dla siedlisk 9110 Kwaśne buczyny, 9130 Żyzne buczyny, 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny, 9190 Kwaśne dąbrowy, *91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe i olsy źródliskowe, w działaniu polegającym na zapewnieniu zasobów martwego drewna, należy określić parametry (zakres działania), które mają ulec zmianie, ponieważ nie zostały one określone. Doprecyzowano zatem zakres przedmiotowego działania zmieniając zapis z „Zapewnienie zasobów martwego drewna, z dostosowaniem do konkretnych uwarunkowań lokalnych (wieku i stanu sanitarnego drzewostanu, wymogów przeciwpożarowych i zagrożeń wynikających z wpływów antropogenicznych) poprzez:

- nie usuwanie wywrotów i złomów,
- pozostawianie martwych drzew stojących i nie usuwanie drzew dziuplastych i próchniejących,
- we fragmentach pozostawiać do naturalnego rozpadu, rozproszone pozostałości pozrębowe (nie zagrażające trwałości lasu), z wyłączeniem sytuacji stwarzających zagrożenie zdrowia, życia lub mienia ludzkiego” na:

Na powierzchniach leśnych z siedliskiem przyrodniczym pozostawiać - z wyłączeniem sytuacji stwarzających zagrożenie zdrowia, życia lub mienia ludzkiego - drzewa:

- martwe i umierające,
- wywroty, złomy
- drzewa dziuplaste i próchniejące
- pozostawiać do naturalnego rozpadu rozproszone pozostałości pozrębowe (nie zagrażające trwałości lasu).

W odniesieniu do przedmiotu ochrony 1163 Głowacz białopłetwy w załączniku nr 5 Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania (obecnie załącznik nr 3) gdzie wskazano działanie ochronne, pn. „bazując na wynikach przeprowadzonej analizy, w przypadku stwierdzenia nadmiernej presji gatunków drapieżnych na głowacza, przeanalizować zapisy operatu rybackiego w części dotyczącej zarybiania gatunkami gospodarczymi (pstrąg, węgorz), a następnie zaplanować działania ograniczające negatywny wpływ” wątpliwości Ministra Środowiska budzi treść działania ochronnego (gdyż nie zostało wyjaśnione, o wyniki jakiej analizy bazowej chodzi) oraz wskazana forma współpracy w celu wykonania przedmiotowego działania.

Uwzględniając powyższe uzasadnienie usunięto przedmiotowe działanie ochronne pozostawiając jedynie, w ramach uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony, ekspertyzę dotyczącą wpływu gatunków drapieżnych (pstrąg, węgorz) na populację głowacza białopłetwego, przy czym wydłużono okres przewidziany na przeprowadzenie tych działań do pierwszych 5 lat obowiązywania PZO.

W odniesieniu do przedmiotu ochrony 9190 Kwaśne dąbrowy w załączniku nr 5 Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania (obecnie załącznik

nr 3) usunięto działanie ochronne polegające na usunięciu śmieci zalegających w lesie, gdyż stanowi powtórzenie przepisów ustawowych – art. 26 *ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. u. z 2013 r. poz. 21)*.

Zgodnie ze wskazaniami Ministra Środowiska w załączniku nr 5 Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania (obecnie załącznik nr 3) rozszerzono liczbę podmiotów odpowiedzialnych za wykonanie działania ochronnego dla 1324 Nocka dużego pn. „*sposób oświetlenia kościoła dostosować do wymogów biologii gatunku i przeprowadzić pod nadzorem chiropterologia*” dodając organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.

Ponadto Minister Środowiska wskazał, iż w zakresie podmiotów odpowiedzialnych za wykonanie działań ochronnych dotyczących monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych, zawartych w załączniku nr 5 (obecnie załącznik nr 3), nie należy umieszczać Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska ani wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska. W związku z powyższym usunięto GIOŚ z podmiotów odpowiedzialnych za wykonanie monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru. Natomiast działanie pn. „*Monitoring diagnostyczny wód rzeki Bóbr (wyrażony odpowiednim stanem ekologicznym i chemicznym), prowadzony co najmniej raz w trakcie obowiązywania planu zadań ochronnych zwanego dalej „PZO” w punkcie pomiarowo-kontrolnym zlokalizowanym na odcinku rzeki Bóbr w granicach Obszaru, w rejonie miejscowości Marczów*” dla siedliska 3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników i gatunku 1163 Głowacz białopłetwy, do realizacji którego wskazano Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, zastąpiono działaniem o brzmieniu: „*Pozyskanie danych z monitoringu diagnostycznego wód rzeki Bóbr*”, a jako podmiot odpowiedzialny za jego wykonanie wskazano organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.

Minister Środowiska wniósł także uwagę odnoszącą się do wskazywania organizacji pozarządowych jako podmiotu odpowiedzialnego za wykonanie działań ochronnych zaznaczając, iż pomimo, że w art. 28 ust. 10 pkt 4 *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651 ze zm.)* nie wskazano zamkniętego katalogu podmiotów, na które mogą być nałożone obowiązki, wynikające z ww. ustawy, nie oznacza to jednak zupełnej swobody w określaniu podmiotów zobowiązanych do realizacji działań wynikających z planu zadań ochronnych, ponieważ przy opracowywaniu tego dokumentu należy mieć również na uwadze inne unormowania powszechnie obowiązujące, w szczególności zasady i przepisy Konstytucji RP. W zarządzeniu w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja nad Bobrem - akcie prawa miejscowego, w działaniach ochronnych na organizacje pozarządowe, (którymi mogą być podmioty prywatne) nałożono obowiązek sprzątnięcia guana nietoperzy na strychu kościoła pw. Św. Mikołaja we Wleniu, a na placówki naukowe i organizacje pozarządowe nałożono obowiązek uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiocie ochrony 1308 Mopek oraz 1321 Nocek duży w trakcie obowiązywania planu zadań ochronnych. Przedstawione rozwiązania należy uznać za niezgodne z konstytucyjnymi unormowaniami.

Biorąc pod uwagę powyższe, usunięto placówki naukowe oraz organizacje pozarządowe z podmiotów odpowiedzialnych za wykonanie przedmiotowych działań ochronnych a pozostawiono jedynie organ

sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.

W związku z uwagami Ministra Środowiska przedstawionymi w odniesieniu do innych zarządzeń w sprawie ustanowienia planów zadań ochronnych i wskazanymi do uwzględnienia podczas opracowywania w przyszłości projektów innych, podobnych aktów prawa miejscowego dokonano zmian, które dotyczyły:

- niepoprawnie sformułowanych opisów zagrożeń oraz celów działań ochronnych w przypadku niewystępowania przedmiotu ochrony w obszarze Natura 2000 lub jego niskiej reprezentatywności (nadanie kategorii D).

W związku z powyższym w załączniku nr 1 i 2 do niniejszego zarządzenia, dla siedliska 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe poprawiono brzmienie zapisu „*Nie analizowano zagrożeń dla siedliska ponieważ w trakcie prac terenowych nie potwierdzono jego występowania w obszarze i nie ma perspektyw na jego występowanie w przyszłości*” na „*Nie dotyczy (brak przedmiotu ochrony)*” natomiast dla gatunków: 1060 Czerwończyk nieparek, 1096 Minóg strumieniowy, 5339 Różanka, 1145 Piskorz, 1188 Kumak nizinny poprawiono brzmienie zapisu „*Nie analizowano zagrożeń dla gatunków z powodu nieznaczącej reprezentacji w obszarze.*” na „*Nie dotyczy (przedmiot ochrony występuje w stopniu niereprezentatywnym)*”.

Dla ww. przedmiotów ochrony usunięto również wskazywane działanie ochronne (załącznik nr 3 niniejszego zarządzenia) pn. „*Propozycja aktualizacji SDF poprzez przygotowanie wniosku do GDOŚ w celu usunięcia gatunku z listy przedmiotów ochrony obszaru/ nadania gatunkom oceny D – nieznacząca (...)*”, gdyż wg Ministra Środowiska nie jest to działanie ochronne.

- nieprawidłowo wskazanych podmiotów odpowiedzialnych za wykonanie działań, tj. podmiotów prywatnych w odniesieniu do siedlisk leśnych zlokalizowanych na gruntach niestanowiących własności Skarbu Państwa, należących do osób fizycznych i wspólnot gruntowych – dla siedlisk przyrodniczych 9110, 9170, 9190, *91E0 z listy podmiotów odpowiedzialnych za wykonanie działania ochronnego wykreślono „*właściciela lub użytkownika gruntu z siedliskiem*”. Pozostawiono właściwe Starostwo Powiatowe (z uwagi na fakt, iż jest to organ sporządzający uproszczone plany urządzenia lasu dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa, należących do osób fizycznych i wspólnot gruntowych) oraz właściwe Nadleśnictwo (w odniesieniu do terenów znajdujących się w zarządzie Lasów Państwowych).

Jednocześnie po analizie całego zarządzenia postanowiono zmienić lub uzupełnić inne zapisy w zarządzeniu w następujący sposób:

- W załączniku nr 5 Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania (obecnie załącznik nr 3) w części Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych - dla siedlisk 9110, 9130, 9170, *9180, 9190 i *91E0 zmieniono zapis dotyczący częstotliwości przeprowadzenia monitoringu stanu ochrony z „*w 6 i 9 roku obowiązywania PZO na wybranych płatach siedliska stanowiących 5-10% powierzchni siedliska w obszarze Natura 2000, w każdym we wskazanych terminów inne*”, na „*jednokrotnie między 6-9 rokiem obowiązywania pzo na wybranych płatach siedliska stanowiących 5-10 % powierzchni siedliska*”.

w obszarze". Powyższe wynika z faktu, iż zdecydowana większość płatów siedlisk leśnych zlokalizowana jest na terenach zarządzanych przez Lasy Państwowe, dla których obowiązują 10-letnie Plany Urządzenia Lasu, które określają sposób gospodarowania w poszczególnych wydzieleniach, w tym w wydzieleniach, w obrębie których występują siedliska przyrodnicze. Plany te podlegają strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko, która obejmuje m.in. uzyskanie opinii regionalnego dyrektora ochrony środowiska w zakresie wpływu planowanych działań na siedliska przyrodnicze stanowiące przedmioty ochrony obszarów Natura 2000. W związku z powyższym oraz z uwagi na fakt, iż zmiany w siedliskach leśnych zachodzą powoli, zgodnie z planową gospodarką leśną, która dodatkowo weryfikowana jest pod kątem jej wpływu na środowisko przyrodnicze - jednorazowy monitoring w okresie obowiązywania PZO jest wystarczający, aby zweryfikować realizację pzo w odniesieniu do siedlisk leśnych oraz zaobserwować ewentualne zmiany zachodzące w siedlisku.

- W załączniku nr 5 Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania (obecnie załącznik nr 3) - dla siedliska *6230 oraz gatunku 6177 w działaniach obligatoryjnych w wyniku omyłki pisarskiej nie wskazano trzech rodzajów użytkowania rolniczego. Zapis dotyczący działań obligatoryjnych otrzymuje brzmienie: „*Ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe, pastwiskowe trwałych użytków zielonych*” i dopuszczać możliwość trzech rodzajów użytkowania rolniczego.

Ustanowienie zarządzenia zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura Ostoja nad Bobrem PLH020054 poprzedzone zostało przeprowadzeniem postępowania z udziałem społeczeństwa.

W dniu 22 września 2015 r. w Biuletynie Informacji Publicznej i w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu (na tablicy ogłoszeń) oraz w Gazecie Wyborczej o zasięgu wojewódzkim ukazało się obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 16 września 2015 r. o zamiarze przystąpienia do opracowania projektów zmian zarządzeń w sprawie ustanowienia planów zadań ochronnych dla 42 obszarów Natura 2000 w województwie dolnośląskim, w tym dla przedmiotowego Obszaru. Obwieszczenie zostało również przekazane i wywieszane na tablicach ogłoszeń:

Urzędu Gminy w Starej Kamienicy w dniach 21 września -08 października 2016 r.

Urzędu Miasta i Gminy Wleń w dniach 22 września -14 października 2015 r.

Urzędu Miasta i Gminy Lubomierz w dniach 22 września -13 października 2015 r.

Urzędu Gminy w Pielgrzymce w dniach 22 września -13 października 2015 r.

Urzędu Miasta i Gminy Świerzawa w dniach 22 września -13 października 2015 r.

Urzędu Miasta i Gminy Lwówek Śląski w dniach 23 września -14 października 2015 r.

Urzędu Gminy w Jeżowie Sudeckim w dniach 22 września -16 października 2015 r.

Starostwa Powiatowego w Lwówku Śląskim w dniach 24 września -15 października 2015 r.

Starostwa Powiatowego w Jeleniej Górze w dniach 22 września -19 października 2015 r.

Starostwa Powiatowego w Złotoryi w dniach 23 września -13 października 2015 r.

Projekt zarządzenia został także przesłany do zaopiniowania do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (GDOŚ), a także do członków Zespołu Lokalnej Współpracy utworzonego w trakcie prac nad planem zadań ochronnych.

Obwieszczeniem z dnia 1 lutego 2016 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu zgodnie z art. 39 ust.1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353) zawiadomił o przystąpieniu do opracowania projektów zmian planów zadań ochronnych dla pięciu obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty, w tym m.in. dla obszaru Ostoja nad Bobrem PLH020054, możliwości zapoznania się z dokumentacją sprawy i możliwością składania uwag i wniosków. Obwieszczenie zostało zamieszczone na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu w dniach 4 - 25 lutego 2016 r., a także ukazało się drukiem w prasie lokalnej (dodatku dolnośląskim Gazety Wyborczej) w dniu 4 lutego 2016 r. Obwieszczenie zostało także przekazane w celu jego upublicznienia do Urzędu Gminy Zgorzelec, gdzie wisiało na tablicy ogłoszeń w dniach 8 – 29 lutego 2016 r., Urzędu Miasta i Gminy Bogatynia, Urzędu Miasta i Gminy Świerzawa, gdzie wisiało na tablicach ogłoszeń w dniach 4 – 26 lutego 2016 r., Urzędu Gminy w Starej Kamienicy, Urzędu Miasta i Gminy Wleń, Urzędu Miasta i Gminy Lubomierz, Urzędu Gminy w Pielgrzymce, Urzędu Gminy w Jeżowie Sudeckim w dniach 4 - 25 lutego 2016 r., Urzędu Miasta i Gminy Lwówek Śląski, Starostwa Powiatowego w Jeleniej Górze, Starostwa Powiatowego w Złotoryi w dniach 5 – 26 lutego 2016 r. oraz Starostwa Powiatowego w Lwówku Śląskim w dniach 5 – 29 lutego 2016 r.

Osoby zainteresowane projektem miały 21 dni na składanie uwag i wniosków.

Uwagi do projektu zarządzenia złożyły następujące podmioty:

1. Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych we Wrocławiu,
2. Klub Przyrodników.

Uwagi Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu rozpatrzono w następujący sposób:

- Uwaga dotycząca zmiany zapisu dotyczącego pozostawiania zasobów martwego drewna określonych w działaniach ochronnych dla siedlisk 9110, 9130, 9170, 9190 i *91E0 na: „*Pozostawianie wydzielającego się martwego drewna z wyjątkiem działań w ramach ochrony lasu oraz stanów zagrożenia dla życia, zdrowia i mienia, a także zapewnienia prawidłowego wykonywania hodowlanych zabiegów pielęgnacyjnych*” – została częściowo uwzględniona i zapis otrzymał następujące brzmienie: „*Na powierzchniach leśnych z siedliskiem przyrodniczym w drzewostanach w trzeciej i wyższych klasach wieku oraz w drzewostanach w klasie odnowienia lub w klasie do odnowienia pozostawiać - z wyłączeniem sytuacji stwarzających zagrożenie zdrowia, życia lub mienia ludzkiego lub zagrażającym trwałości lasu :*

- *drzewa martwe i umierające,*
- *wywroty, złomy*
- *drzewa dziuplaste i próchniejące*
- *rozproszone pozostałości pozrębowe*”.

Działanie ochronne polegające na pozostawianiu martwego drewna w płatach siedlisk 9110, 9130, 9170, 9190 i *91E0 wynikało ze stwierdzonych zagrożeń polegających na zbyt małym udziale zasobów martwego drewna w niektórych płatach tych siedlisk. Tut. organ uznał, iż możliwa jest zmiana brzmienia działania ochronnego w tym zakresie, gdyż wykonywanie hodowlanych zabiegów pielęgnacyjnych oraz zachowanie właściwego stanu sanitarnego lasu w drzewostanach w I i II klasie wieku nie będzie miało istotnego wpływu na poprawę wskaźnika martwe drewno oraz istotną poprawę różnorodności biologicznej. Wynika to z faktu, iż posusz wydzielający się w drzewostanach tych klas (w przypadku większości gatunków lasotwórczych występujących w tych siedliskach) – ze względu na swoją strukturę grubościową oraz biorąc pod uwagę niewielki udział siedlisk w drzewostanach w I i II klasie wieku w stosunku do całościowej powierzchni poszczególnych siedlisk – jedynie w niewielkim stopniu przyczyniłby się do poprawy wskaźnika martwe drewno oraz stworzenia warunków rozwoju dla organizmów saproksylicznych związanych z zamierającym lub martwym drewnem.

Uwagi Klubu Przyrodników rozpatrzono w następujący sposób:

- Uwaga dotycząca usunięcia kodu zagrożenia potencjalnego J02.03 i stwierdzenia, że zagrożeniem dla siedliska 3260 są zarówno prace utrzymaniowe jak i regulacyjne – nie została uwzględniona. Przedmiotowa zmiana była wynikiem uwag Ministra Środowiska, jak również podlegała konsultacji z RZGW we Wrocławiu, co wyjaśniono na początku uzasadnienia.

- W odniesieniu do uwagi dotyczącej sformułowania: „występowanie w stopniu niereprezentatywnym” w stosunku do gatunków, dla których planuje się nadanie kategorii D – uwagi nie uwzględniono. Przedmiotowy zapis zastosowano zgodnie z wskazaniem Ministra Środowiska.

- W odniesieniu do uwagi dotyczącej przedłużenia terminu wykonania ekspertyzy dotyczącej presji i wpływu gatunków drapieżnych (pstrąg, węgorz) na populację głowacza białopłetwego do 5 lat – uwaga nie została uwzględniona. Przedłużenie terminu wynika z ograniczonych możliwości finansowych i organizacyjnych tut. organu.

- W odniesieniu do uwagi, iż niewystarczające jest wskazywanie starosty jako odpowiedzialnego za wykonanie działań ochronnych dla siedlisk leśnych zlokalizowanych na terenach niestanowiących własności Skarbu Państwa, należących do osób fizycznych i wspólnot gruntowych, ponieważ niektóre wskazania (np. pozostawianie martwego drewna) nie dotyczą zagadnień regulowanych takim planem, a także w odniesieniu do stwierdzenia, iż starosta nie jest prowadzącym gospodarkę leśną, nie może zatem być odpowiedzialny za „prowadzenie gospodarki leśnej” – uwaga nie została uwzględniona, gdyż starosta sporządza uproszczone plany urządzania lasu oraz zgodnie z art. 22 ust. 5 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2015 r. poz. 2100) nadzoruje ich wykonanie. W związku z powyższym to w kompetencjach starosty leży uwzględnienie wskazań zawartych w PZO i wdrożenie ich do upul na etapie jego opracowania, a następnie ich egzekwowanie (w tym także zapisów odnoszących się do pozostawiania martwego drewna).

- Odnosząc się do uwagi na temat wskazanej w PZO powierzchni przeznaczonej do monitoringu stanu ochrony siedlisk leśnych (5-10%) – zdaniem Klubu Przyrodników jeśli obserwacja monitoringowa ma być wykonana jednorazowo w trakcie obowiązywania PZO, to winna objąć 10-20% powierzchni siedliska. Uwaga nie została uwzględniona. W opinii tut. organu zawarty w zarządzeniu zapis jest wystarczający.

- Uwaga dotycząca nieprawidłowego wskazania trzech rodzajów użytkowania rolniczego w działaniach obligatoryjnych dla siedliska 6230 nie została uwzględniona. Wykonywanie działań obligatoryjnych podlega kontroli wymogów wzajemnej zgodności prowadzonej przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, co wyklucza możliwość ograniczenia sposobu gospodarowania do jednego typu. Ponadto należy podkreślić, iż warunkiem utrzymania siedliska przyrodniczego lub siedliska gatunku stanowiącego przedmiot ochrony w obszarze oraz zapobieganie pogorszenia stanu jego zachowania może być realizowane jedynie przez ekstensywne użytkowanie.

- Pozostałe zgłoszone uwagi nie dotyczyły zapisów niniejszego zarządzeniem, nie były zatem przedmiotem analizy na obecnym etapie postępowania.

Projekt zarządzenia został na podstawie art. 59 ust. 2 *ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2015 r. poz. 525 ze zm.)* uzgodniony przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 31 maja 2016 r.